

Đồng bằng sông Cửu Long

Giải pháp đẩy mạnh thu hút FDI

ĐBSCL-vựa lúa, tôm cá, trái cây của cả nước, có nhiều điều kiện thuận lợi về nguồn nguyên liệu, lao động; cơ sở hạ tầng ngày càng được cải thiện... nhưng nhiều năm nay vẫn là vùng trống trong thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI). Nghịch lý bắt đầu từ đâu?

* Rào cản hạ tầng, nhân lực

Từ năm 1988-2012, ĐBSCL có 757 dự án còn hiệu lực, với tổng vốn đăng ký 10,7 tỉ USD, chỉ chiếm 5,16% so với cả nước; tập trung chủ yếu ở Long An, Kiên Giang, Cần Thơ, Tiền Giang, Cà Mau. Ông Phạm Thành Khôn, Chủ tịch Hội các Trung tâm xúc tiến đầu tư ĐBSCL, đặt vấn đề: “Lẽ ra, với tiềm năng và lợi thế sẵn có, thu hút FDI vào ĐBSCL phải cải thiện đáng kể. Nhưng thực tế còn rất khiêm tốn!”. Tiến sĩ Võ Hùng Dũng, Giám đốc Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, Chi nhánh Cần Thơ (VCCI), cho rằng: “Những năm gần đây, ĐBSCL xuất khẩu khoảng 10 tỉ USD/năm. Tuy nhiên, chủ yếu bằng nội lực các ngành hàng nông thủy sản chế biến thô, chưa có dấu ấn của các dự án FDI. Thu hút FDI vào ĐBSCL đến nay còn rất thấp. Điều này ảnh hưởng lớn đến tăng trưởng, giải quyết công ăn việc làm, thu nhập dân cư, chuyển dịch cơ cấu kinh tế của vùng trong những năm tới”.

Hoạt động bốc xếp hàng hóa của Công ty TNHH Wilmar Agro Việt Nam (trực thuộc Tập đoàn chuyên doanh nông sản Wilmar International (Singapore) tọa lạc tại Khu công nghiệp Hưng Phú 1, phường Tân Phú, quận Cái Răng, TP Cần Thơ. Ảnh: CTV

Ông Trần Anh Tuấn, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bến Tre, nhìn nhận: “Khả năng tiếp cận đất đai khó khăn là cản ngại lớn trong kêu gọi FDI của địa phương. Nhiều doanh nghiệp nước ngoài muốn đầu tư nhưng hạ tầng chưa hoàn chỉnh, thiếu quỹ đất sạch nên không đáp ứng được. Các dự án muốn đầu tư bên ngoài Khu công nghiệp phải mất rất nhiều thời gian để thỏa thuận với các ngành liên quan về quy hoạch cho phù hợp”. Phân tích những nguyên nhân chính, Tiến sĩ Võ

Hùng Dũng chỉ rõ những yếu tố cơ bản: Cơ sở hạ tầng yếu và thiếu, đặc biệt về giao thông. Đầu tư chung vào ĐBSCL còn thấp, phần lớn nhằm phục vụ cho nông nghiệp làm lúa. Khả năng kết nối từ Cần Thơ đến các tỉnh chưa tốt. Cần Thơ chưa thể hiện là trung tâm phân phối, logistic của cả vùng. Nguồn nhân lực dồi dào nhưng là lao động giản đơn; chất lượng lao động thấp, không nhiều lao động có mức độ thành thạo, trình độ cao. Môi trường kinh doanh chưa thật sự tích cực, chưa hấp dẫn nhà đầu tư.

Theo nhiều chuyên gia kinh tế, trong khi chiến lược của các công ty có vốn FDI chưa nhắm đến vùng ĐBSCL thì chính các địa phương cũng chưa thật sự coi trọng vai trò của vốn FDI. Thiếu định vị, chiến lược, chính sách thu hút FDI, đặc biệt, là quy hoạch yếu kém, sự liên kết vùng còn lỏng lẻo nên ĐBSCL vẫn lẹt đẹt trong cuộc đua thu hút FDI.

*** Cải thiện môi trường đầu tư**

ĐBSCL hiện có 10 triệu lao động, chủ yếu tập trung vào nông nghiệp, năng suất và thu nhập của lao động thấp. Do vậy, phải đẩy mạnh thu hút FDI để cải thiện cấu trúc kinh tế, kéo giảm lượng lao động ra khỏi lĩnh vực nông nghiệp, tăng thu nhập cho dân cư. Tiến sĩ Võ Hùng Dũng khẳng định: “Để thu hút được FDI, phải cải thiện cho bằng được những yếu tố cơ bản nói trên. Đặc biệt là vấn đề môi trường đầu tư và lao động. Theo đó, xây dựng hình ảnh mới ĐBSCL năng động, tích cực, đưa ra thông điệp rõ ràng về những lĩnh vực thu hút cùng những cam kết về môi trường đầu tư. Xác định thu hút FDI không chỉ là khai thác cái đang có về nông nghiệp; cần hướng đến giải quyết công ăn việc làm; huy động nguồn lực khoa học, công nghệ...”.

Ông Kim Do Kyong, Chuyên gia Cơ quan xúc tiến quốc gia về công nghiệp Hàn Quốc, nói: “Thời gian qua, các nhà đầu tư Hàn Quốc đến ĐBSCL không nhiều, chủ yếu chọn miền ở Đông Nam bộ. Giờ đây, chúng tôi xác định ĐBSCL là nơi cung cấp lương thực quan trọng trong tương lai và có điều kiện để phát triển lĩnh vực này. Chúng tôi muốn hỗ trợ ĐBSCL sản xuất nông nghiệp chất lượng, giá trị gia tăng cao. Điều chúng tôi quan tâm nhất là môi trường đầu tư được cải thiện tốt như thế nào”. Ông Mototyuki-Nakanura, Công ty Tri Việt, sản xuất gang tay đánh bóng chày xuất khẩu, tại KCN Trà Nóc-Cần Thơ, nói: “Những thông tin về cơ chế chính sách của các địa phương, nhà đầu tư chưa nắm bắt được nhưng không được giải thích, hướng dẫn rõ ràng ngay trong những lần tiếp xúc đầu tiên. Điều đó rất nguy hiểm, cản trở cho quyết định đầu tư, bỏ lỡ cơ hội”. Ông Yasuzumi Hirotaka, Giám đốc điều hành Tổ chức xúc tiến Thương mại Nhật Bản, cho biết: Sắp tới, khu vực đầu tư trực tiếp của các doanh nghiệp Nhật Bản sẽ được mở rộng, có tập trung vào ĐBSCL. Để chủ động đón dòng FDI, nhất thiết phải xác định “nhiệm vụ” của chính quyền Trung ương và địa phương. Đó là phải có tầm nhìn dài hạn. Sự hỗ trợ từ Trung ương tới địa phương, thống nhất về thủ tục, tư vấn và cấp giấy phép hoạt động nhanh. Doanh nghiệp vừa và nhỏ được hỗ trợ (thuế, nhân lực, tài chính, khuyến khích đầu tư). Giải quyết “điểm yếu” không rõ ràng minh bạch của hệ thống thuế. Duy trì và thực hiện hệ thống pháp luật ổn định và rõ ràng. Phát động 6 lĩnh vực công nghiệp chiến lược (chế biến nông lâm thủy sản, máy nông nghiệp, phụ tùng ô tô, môi trường và tiết kiệm năng lượng...). Cuối cùng là đảm bảo không có chi phí thủ tục hành chính không rõ ràng. Có giải quyết được một cách cơ bản các vấn đề này, ĐBSCL mới có thể thu hút mạnh FDI trong thời gian tới.

Thanh Huy